

MESIACOVE MESAČNÉ DOBRODRUŽSTVÁ

Mária Margitfalviová

Autor	Vydavateľ	Licencia	Vydanie	GKBN
<u>Mária</u> <u>Margitfalviová</u>	<u>Greenie</u> <u>knižnica</u>	<u>CC-BY-NC-</u> <u>ND</u>	<u>Prvé (2020)</u>	<u>100011</u>

O knihe

Mesiacove mesačné dobrodružstvá sú s veľkou dávkou humoru zobrazené človečie problémy, radosti aj starosti, vyjadrené v živote rastlín a zvierat. Krátka odľahčená forma rozprávania neunaví a nezat'azí čitateľa. Zámerom je ho pobaviť.

**MESIACOVE
MESAČNÉ
DOBRODRUŽSTVÁ**

Mária Margitfalviová

Mesiac a stará šopa

Mesiac sa lenivo flákal po oblohe a okukoval vychádzajúce hviezdičky. Tie naňho šibalsky žmurkali.

„Hm, bolo by dobre, keby zo mňa trocha ubudlo,“ pomyslel si a stiahol brucho. Ako tak plával, začul zo starej šopy šomranie.

„Je toto spravodlivosť?“ hundrali hrubé stĺpy. „Už skoro šesťdesiatpäť rokov tu stojíme na jednom mieste a podopierame dosky. Už máme nárok na pohodlný dôchodok.“

„No, to je nejaká práca, len tak stáť?“ pridali sa k sťažnostiam klady, ktoré ležali na stĺpoch a držali na svojich pleciach starú strechu.

„My už tiež chceme mať pokoj. Bolia nás aj spoje, kde pozatĺkali železné skoby. Stále sme len v tme, nemáme nič z toho života“ frflali zlostne.

“A tá namyslená strecha, len sa tam vyhrieva na slnku a pýši sa červenými škridlami.“

Ako áno ako nie, raz poobede priletel zo severozápadu zlostný, studený vetrisko, veľkopansky sa všade roztáhoval, nakúkal do

každej škáry a vletel do každej medzery.

Ráno gazdovi vlasy vstali dupkom, keď videl tú spúšť. Škridle zo strechy popadali a staré bočné laty vyzerali ako vykývané štrbavé zuby. Na naliehanie gazdinej musel urobiť poriadok.

Činil sa usilovne dva dni a zo šopy zostali len tie hrubé stĺpy a pevné klady. Ony boli nadšené zo slnka, vánku a dažďa, ktorý im pozmýval usadený prach. Cítili sa ako nové, len na toľkom svetle sa hanbili za svoju nahotu. Bolo by treba niečim zakryť a spestriť.

Gazdiná rozhodla, že na voz dá kvety, každý to tak mal a ku stĺpom posadí brečtan. Ten rýchle rastie a je stále zelený. Prvý aj druhý rok sa starý rebrinák vytŕčal v spoločnosti pestrých pelargónií a petúnií.

„Ííí, aký som krásny“ myslel si v duchu.

Brečtanu sa dobre darilo, jemu sa darí všade dobre a doma najlepšie.

Plazil sa do šírky, do diaľky a na stĺpy do výšky. Zamieril aj na starý rebrinák. Vyzeralo to prenáramne, ako v rozprávke.

Aj gazdinej sa to páčilo a už ani nedala na voz kvetináče s farebnými kvetmi, lebo by to narúšalo ten, ako sa to, ahá dizajn.

Brečtan, keď videl že je taký uznávaný, rástol a rástol odušu. Po krátkom čase už stĺpy ani klady nebolo vidno, boli celkom ukryté

pod jeho dlhými zelenými ramenami.

Raz tak v noci, mesiac sa len tak gúľal pomedzi mraky, lebo bol zase plný, začul šomranie. To sa ozývali staré rozhegané stĺpy a klady.

„Aká je toto spravodlivosť? Zase sme v tme a vlhku, nevidíme ani lúčik slnka. Nemôžeme ani dýchať, lebo sa hned' rozkýchame od toho plaza.“

„Nuž tak veru“ pomyslel si guľatý mesiac: „spravodlivosť nebola, ani nebude.“

Čo zase počul mesiac

Noc práve prevetrávala svoj plášť a celkom sa jej páči ligot, ktorý vydávajú tie nezbedné hviezdy. Mesiac sa zase len tak pomaly šinie nad záhradou, keď tu zrazu začuje kýchanie. Ktože to je o tomto čase vonku? Pozrie sa správnym uhlom pohľadu, nič nevidí len trávy, ktoré sa tam povalujú. Vietor, ktorý je na nočnej obchôdzke, či oblietke prináša ich šepot.

„Suseda lipnica, to vy tak kýchate? Azda je vám zima na steblá?“

„Ale kdeže susedka kostrava, to ja nie. To počuť hen z toho kúta pri šope.“ Ktože to tam len môže byť, šušocú si. Z nás tráv žiadna, my sme zvyknuté na zimu a vietor. Zase len počuli kýchať a pokašliavať.

„Na zdravíčko“ zaželali slušne. „Ďakujem“ odvetila mäta čokoládová, lebo veru ona to bola. „Je mi tu zima na vetre“ „Čože tu porábate?“ pýtajú sa trávy.

„Ach, ani neviem ako som sa sem odsiala. Muselo to byť už dávnejšie, teraz som vyrástla. Zabudli tu na mňa. Moja sestra je v prednej záhradke a gazdiná ju na jeseň ostrihala, tak ju vietor

neprefukuje“ sťažovala sa mäta.

„Veru, to vidíme tú parádnu záhradku“ pritakali trávy. „Tam je za plotom aj moja sesternica kostrava sivá, namyslená fíflena. Našla si aj frajera, nejakého cudzinca carex bronz. Pcha, ešte to oľutuje.“

„Ten carex sa odsial aj sem k nám, ale gazdiná ho hneď odpratala naspäť dopredu. Vraj tu to nie je pre neho dost' dobré“ pridala polienko na oheň lipnica. „Ja tam vpredu poznám ostricu chocholatú, veď uvidí ako jej ten chochol spadne.“

„Šššš môžeš byť rada čokoládová, že ťa nezrezali, veď z tej tvojej tetky už dávno narobili čaj. Počul som, že ju oblievajú horúcou vodou“ pridala sa do debaty vietor. „Počkajte moje milé, už sa dĺžia dni, bude viac slnka, uvidíte ako vám bude sveta žiť“ utešoval ich vietor.

„Ach, ja by som aj tak radšej za plot, dopredu. Gazdiná by ma tam ošetrovala, okopávala. A tu, aby som sa bála kosačky“ snívala mäta. „Čo tam po kosačke“ rozhovorili sa trávy:

„Keď už nám narastú vlasy, máme jarný zostrih a sme zase krásne.“

Mesiace sa nestačil čudovať, čo to za reči splietajú tieto trávy po nociach. Musel ich okríknúť, veď je noc treba spať.

Mesiac zase počúval

Taká nanič noc. Hviezdy sa kdesi skryli a mesiac tiež nič nevidel, lebo vietor mu preháňal oblaky popred nos. Nuž zmyslel si, že sa popresúva hore-dole, možno niečo zaujímavé začuje. A veru voľajaký buchot mu vietor priniesol k ušiam. „Čo to, kto to teraz v noci buchoce?“ pomyslel si.

Presunul sa za jeden oblak, ktorý mu práve stál vo výhl'ade. Niečo zase zabuchotalo. Pozrie bližšie, a to stará bránka tak buchoce. „No ale stará, čo ty tu takto v noci buchoceš?“ oslovil bránku.

„A ktože ti je starý, veď mám len sto rokov, ja som veru ešte mladica oproti tebe.“ Nedala sa bránka. „Buchocem, kedy chcem, mám na to právo“ mudrovala. „Zlostím sa už sto rokov. Nevie, kde mal hlavu ten gazda, postavil ma naopak. Všetci susedia majú najprv bránku pre ľudí a potom bránu pre rebrináky. Len tamten babrák ma dal z druhej strany. Pcha, že vraj najprv vozy a potom ľudia. Kto to kedy slýchal“ nadávala bránka a buchotala odušu.

Mesiac si pomyslel, že to sú len také babské reči, veď to je jedno, na ktorej strane stojí a snažil sa ju upokojiť: „Veďže sa už nezlosti,

je to už toľký čas, teraz už máš pokoj, cez bránu aj tak žiadne vozy nechodia, ty si najdôležitejšia.“

„Ha, ževraj pokoj“ rozčúlila sa zase bránka. „Nedávno tu predomnou stál starosta a vravel gazdinej, že musím ísť preč, lebo zavadziam novej cyklotrase. Počul si už o takom čude?“ dudrala.

„Veru, veru, aj my sme to počuli“ vstúpili do diskusie dve strieborné jedličky. „Mne už gazdiná odpílila predné konáre, aby netrčali cez plot na tú, ako sa to volá, cyklokrásu.“ „Aj zo mňa odpílili“ pridala sa druhá jedlička: „vraj by im zavádzali na chodníku.“

Mesiac sa veru čudoval, lebo o ničom nevedel. Ako by aj mohol, veď všetko sa deje cez deň, keď on ktovie kde sa túla. Ako sa tak prevaľoval pomedzi mraky, ktoré si plávali oblohou poháňané dychom vetra, spomenul si na niečo. Minulú noc keď bol na obchôdzke, všimol si vzadu na dvore dlhý prázdny plot. Keby sa tam zavesila bránka, vyzeralo by to ako vchod na tajné miesto. Možno by aj ten plot bol rád, že nie je taký pustý z obyčajných tvárnic. Hmhmhm, pohmkával si mesiac. „Musím si to ešte pár nocí premyslieť a potom to zafúkam gazdinej do uší. Alebo do úš? Azda do ušú? Či do úch? Snáď nie do uchov?“

Mesiac zvedavec

Mesiac práve ubúdala. Bol z toho dosť nervózny. Bála sa, aby do niečoho nepichol, len sa tak opatrne pohyboval pomedzi mrakmi. Hviezdičky nevidel, asi niekde sadali na lep, akože režisérovi, ktorý im sľuboval pekné postavenie na mliečnej dráhe.

Zrazu začul detský krik a plač. Ladne sa presunul o kus ďalej k starej šope, odkiaľ sa to ozývalo. Stočil špičku kosáka do diery po chýbajúcej škridle a nakukol dnu do prítmnia. Krik zosilnel a v slabom svetle, ktoré sám vydával, zazrel dve mačky, ktoré zvädzali starého kocúra. Ten sa ukrýval v sýpke starého šrotovníka.

„Kocúrik, chl páčik, neskrývaj sa, pod' sem k nám“ vyspevovali mačky, čo im hrdlo stačilo.

„Dajte mi pokoj, baby bláznivé. Nikde nejdem, určite len chcete obsadiť môj starožitný

príbytok, ste obyčajné zlatokopky“ podráždene mraučal kocúr.

„Kocúrik, maznáčik chceme sa len zabaviť“ nedali sa mačky a približovali sa k otvoru šrotovníka.

Kocúr sa nahrbil, naježil sa celý až po konček chvosta a strašne

zasyčal: „Ksss“ a vyštartoval z úkrytu.

A v tej náhlivosti narazil do pootvorených dvierok na železnej skrini. Mačky sa zľakli tej akrobacie, tiež vyleteli a rozkývali tú nešťastnicu. Ozval sa štrngot skla a porcelánu. Vysypali sa z nej taniere a poháre, ktoré tam boli odložené už roky rokúce.

„Ach jaj, jajajáj“ bedákala skriňa. „Bola som niekedy v robotníckej šatni, musela som dýchať tú zvláštnu vôňu. Stále mi búchali s dvierkami. Už som myslela, že tu budem mať pokoj. Čo len povie gazdiná, keď to uvidí. Veď to boli staré taniere, čo kúpila ešte matka jej svokry na svadbu. A teraz toto. Ach jáj“ lamentovala.

„Nič sa neboj, gazdiná ich aj tak chcela vyhodiť, len nenašla odvahu. Teraz bude mať čisté svedomie“ utešovala skriňu kotúčová píla, ktorá stála hneď vedľa.

„Nie, nie, nie“ kričali taniere, ktoré ešte zostali celé. „Chcela nás zachrániť ako spomienku, keď sa jej svokra vydávala.“

„Veru tak, mala už síce svoje roky, ale vrátil sa zo zajatia šikovný murár, ktorý sa do nej zaľúbil“ snívali kvietkované taniere.

„Cha, vraj zaľúbil. Nemal kde bývať a ulakomil sa na dom“ odporovala píla. Iste to hovorila len zo závisti, lebo jej vzali hrdzavý kotúč.

„Pamätáme sa, akoby to bolo dnes“ nedali sa znechutiť taniere.
„Boli sme plne naložené. Pečená kačka, knedlík a červená kapusta.
To bola vôňa. Boli sme celé masťné“ snívali ďalej. „A tých hostí,
čo tu bolo. Taký hurhaj, nie ticho ako dnes“

„A čo, dobre že je ticho. Gazda odišiel a nemusím tu hučať celý
deň, škripať zubatým kotúčom a dusiť sa pilinami“ húdla svoje
píla.

„Chachachá“ škodoradostne sa smiali taniere, „a čím bude kúriť
gazdiná, há?“

„Nuž, zapne si plynový ohrievač, aj tak sa jej už nechce vyberať
klince z popola“ uzavrela debatu píla.

Mesiac už toho mal dosť, aj kosák mu už trýpol, čo ho mal strčený v
diere.

„No ticho nech už tu bude. Zajtra to gazdiná dá do poriadku.“
Odsunul sa ďalej od strechy a plával ďalej po nočnej oblohe. Vedť
za chvíľu už tu bude nakúkať slnko.

Prekvapený mesiac

Mesiac sa nudil. Hviezdy síce svietili a žmurkali, ale teraz by chcel niečo zaujímavejšie a pútavejšie. Blysol sem, blysol tam a veru nič. Len sa tak ponevial po oblohe a zrazu zazrel na schodoch, pred dverami staršieho domu, nejaké postavy.

„Preboha, azda nie nejakí zloději“ pomyslel si. Priplával bližšie, že si na ne posvieti.

Boli to ženy. Jedna malá, druhá vyššia. Tá vysoká chudá, mala hrdé držanie tela, vlasy upravené v hladkom účese. Vynikla je bledá, prísna tvár, nad bielym čipkovým golierom. V ruke držala akési papiere a šibrinkovala nimi pred tvárou tej druhej ženy. Táto bola menšia tetka v čiernej sukni a na hlave mala čiernu kašmírku. Tiež rozhadzovala rukami, akoby sa bránila. Hneď zbadal, že nie sú z tohto sveta a teda mohol sa im prihovoriť.

„Milé dámy, prepáčte, že som taký zvedavý, ale čo tu porábate v takomto čase?“ zdvorilo sa opýtal.

„Ale nič, nestaraj sa“ odvrkla tá menšia - Justína

„Ach, ach“ zavzdychala druhá, hovorme jej Anna

Mesiac sa nepohol, len bledo svietil a trpezlivo čakal, čo bude ďalej, ved' času mal.

Vyššia Anna, ktorá akoby vystúpila zo starého obrazu chcela niečo povedať:

„Mesiac, ved' ty by sa mohol pamätať na dávne časy, keď za touto kockou stál dlhý dom?“ „Môj dom“ zdôraznila

„Nó, niečo sa mi marí“ súhlasil mesiac. „Bol to dlhý biely dom so stĺpmi a vzadu bola maštaľ.“

„Áno, áno to je on. Mám na to papiere, je to môj dom, musí byť tu niekde“ potešila sa Anna

„No a kde je? Keď tu nie je?“ škriepila sa Justína

Mesiac si nevedel s nimi rady, tak ich poslal, odkiaľ prišli a sľúbil, že nad tým porozmýšľa. A veru rozmýšľal až sa mu z kečky parilo a zo zeme to vyzeralo, že bude pršať, lebo sa okolo neho vytvoril halo „dvor“. Vietor sa ponúkol, že mu pomôže a spolu začali plánovať.

Cez deň keď gazdiná otvorila dvere, vkĺzol dnu, poprefukoval papiere, čo boli rozložené na stole a nad ktorými gazdiná krútila hlavou. Stále len povieval okolo domu a keď vyšla von, sprevádzal ju až k obecnému úradu. Náhodou bolo otvorené okno a tak

nadvihoval záclony a počúval.

Zistil, že bola reklamovať daňové priznanie z nehnuteľností, lebo tam boli zapísané dva domy a teda aj vyššia daň. Úradníčka vyčítala z papierov, že starý gazda, manžel Justíny síce nahlásil nový dom, ale to že starý dom zbúral už nie. No, čo sa dá čakať od chlapa, že? Všetko sa dalo do poriadku a starý dom zmizol nielen zo zemského povrchu, ale aj z papierov.

Hneď tú noc vetrisko zvestoval správu Mesiacu. „No to je dobre, teraz ešte musím vystriechnuť tie dve, aby som ich upokojil“ pomyslel si tento.

Pár nocí sa len tak motal okolo, až nakoniec ich zbadal potulovať sa okolo a boli dokonca tri. Hneď sa im lepšie prizrel.

„Príjemnú noc milé dámy, som rád, že vás zase vidím“ pozdravil ako pravý gavalier. Ženy len kývli hlavami, ale Justína mu predstavila dcéru Etušku, svokru gazdinej. Keď im všetko povysvetľoval, videl že sa upokojili. Etuška aj keď nemala rada svoju nevestu, bola spokojná, že sa to už vybavilo. Ľutovala len, že si chybu nevšimla skôr a toľké roky musela platiť vyššiu daň.

„Moje milé, bolo mi s vami príjemne, ale vám bude lepšie na druhom svete. Tu to teraz aj tak vyzerá všelijako“ rozlúčil sa Mesiac.

Mesiac klebetník

Vetrisko už fúkal druhý deň. ESHáeMÚ vydal varovanie, že hrozí nebezpečenstvo prevrátenia a netreba sa zdržiavať na voľných priestranstvách. Preto sa Mesiac radšej ukrýval za mrakmi. Veľmi mu to nepomohlo, lebo tie stále vietor odfúkol niekde inde. A kvôli zavýjaniu ani nič nepočul. Tak si skúsil podriemať na sivom oblaku. Naraz niečo treslo. Azda to nie je hrom začudoval sa Mesiac.

Vykĺzol spoza oblaka a zbadal, že to nasrdený vietor roztvoril dvere na prasačom chlieve. Teda, prasačí bol niekedy dávno, keď ešte žil starý gazda a choval prasatá.

Potom jeho synovi sa už lenilo, pretože mal iné zamestnanie a z chlieva sa stal haraburdník. Tu strčil všetko, o čo už stratil záujem. Gril kúpený v akcii, bicykel a moped. Usalašil sa pohodlne na vlnitej strieške chlieva a čakal, čo sa bude diať. Zrazu začul chrchl'avý smiech:

„Chachr, chachr vy ale vyzeráte chúdence“ to sa smial gril, ktorý zaberá miesto v kúre.

„Ste len také obyčajné haraburdy kúpené v bazári“ pokračoval namyslene. „Mňa kúpili v supermarkete“ vychvaľoval sa ďalej.

„Chachá, ževraj v supermarkete“, pridala sa plynová bomba. „Len preto, ťa kúpil, že si bol v akcii o 75% lacnejší. A teraz nevie, čo s tebou tak stojíš v kúte“ škodoradostne syčala.

„Kch, kch“ zakašľal gril: „On len čaká na vhodnú príležitosť, keď bude mať okrúhle narodeniny“ obraňoval sa.

„To si ešte počkáš zopár rôčkov“ smiala sa bomba.

„A čo keď ma kúpil v bazáre“ ozval sa neónovo zelený moped, „Mňa aspoň používal a bol som užitočný“

„No veru, ale dlho mu to nevydržalo“ pridala sa do debaty benzínová bandaska.

„Nemohol za to, že bolo zlé počasie a pršalo, nemohol sa voziť so mnou“ zase nesmelo podotkol moped. „Predsa ma viac využil ako toť bicykel“ dodal dôležito.

„Pch, ja som nový. Na mne sa preháňal na hrádzi a udržiaval si formu“ pyšne hovoril bicykel.

Teraz mesiac začul zborový smiech ako sa hovorí: stendigovejšn. Smiali sa všetky harabudy.

„Že formu“ zadúšal sa od smiechu moped. „Chcel sa ukázať pred

novou priateľkou, ale dlho nevydržal“.

„Chichi, cheche, haha“ smiali sa aj prezuté pneumatiky, ktoré boli uložené v druhom kúte naproti grilu.

Mesiac sa tiež dobre bavil a bol spokojný, že sa mu táto noc celkom vydarila. Opustil ich, nech sa tam zabávajú ďalej a nechal sa vetrom odfúknuť na nočnú oblohu.